

ČAJ

Pro chvíle pohody

SRPEN 2024

Časopis Autorů Jičínska

Místo ticha

(úryvek)

Protéká potok klíny skal,
v tichu šumí jeho splav,
tam sedám a poslouchám vítr dout
a koruny stromů posílají mi pozdrav.

Viola JÍCHOVÁ

215

Vážení čtenáři,

prázdniny se nám přehouply do druhé poloviny
a srpnový ČAJ představuje **Violu Jíchovou**,
básnířku nyní žijící v Turnově.
Nabídla nám ukázky ze své básnické tvorby.

O rozhovor jsem požádal libereckého **Ottu Hejnice**,
se kterým jsem v kontaktu již více než třicet let.
Přijel letos na Rehečskou slepici a věnoval mi svoji vzpomínkovou
knihu **Horoucí srdce, ale nohy v bahně**, o které píše.
V rozhovoru jsme prošli jeho životem (viz **Vědomí, že pořád
existujeme, že jsme svobodní, i když je nás málo.**)

Tvorbu regionálních autorů
zastupuje vzpomínka dvacet let stará
na moji chorvatskou dovolenou
Baška 2004 aneb Čtení na dovolenou.

Nechybí moje již patnácté vzpomínání
**Paměti o počátcích organizovaného (ne zločinu)
psaní na Jičínsku po roce 1990,**
tentokrát se přenesu do roku 2010 a 3. Jičínského poetického jara.

Příjemné letní dny přeje

Václav

HOST ČAJe:

VIOLA JÍCHOVÁ

Viola Jíchová se narodila v roce 1982 v Hořovicích a nyní žije v Turnově. Studovala střední zdravotní školu v Berouně a studium doplnila kurzy masáže a fyzioterapie. Její tvorbu ovlivnilo polytrauma v dětství, kde si prošla téměř klinickou smrtí. Už v dětství napsala první sbírku Básně napsané uprostřed luk a polí, která nebyla nikdy vydaná, ale verše z ní vyšly r. 2009 v prvotině Veselé slzy, která získala nominaci na Cenu Jiřího Ortena. Dále vydala sbírky Dotecky snů 2011, Odlesky a hlubiny 2012, Brána života 2014, Na misce vah 2020, Vánoční písně 2021, Tisíc podob ticha 2023. Její verše vychází v různých almanaších a antologiích, je členkou Obce spisovatelů, Literárního klubu Petra Bezruče. Podnětem pro tvorbu je jí láska k životu a lidem. Přírodu v knihách vnímá jako knihu, kterou opravdu stojí za to číst. Hraje na kytaru, 20 let byla členkou country kapely a věnuje se vlastní písňové tvorbě v country, tramp a pop stylu. Některé texty sama zhudebňuje. Píše texty i k světoznámým melodiím (např. Demis Russos aj.) Letos byly poprvé texty nahrávány v České Lípě. Byl o ní také natočen dokument Naslouchání (je jeho součástí). Spolu s fotografy nebo malíři uspořádala několik výstav.

POEZIE VIOLY JÍCHOVÉ

Oblaka ticha

Maluj oblaka, co srdcem prochází,
odejdi do zahrad, kde najdeš ráj,
cestou, kde bolest nebe odvádí,
putuj s láskou s nimi.

Sestup pod zem a slyš zemi v tichu,
ochutnej vůni zahrad za rozkvětu,
naslouchej vodám podzemním.

Tvůj tichý proud nesen vlnou smíchu,
krásný je ten hluk skrytý ve hvězdném tichu,
nedovolí tvým vodám spát.

Slunce stojí nad horou nejvyšší,
slyš píseň, co sem z hor dolů zní,
a vid', jak v oblacích země bije,
jak hřmí a duní vodopád.

To živé melodie Země jsou
obrazem duhy
a ztělesněním
podob jejích barev v mlze.
Dál maluj oblaka srdce.

Věnování

Vnímám příležitost
vychutnat život.
Jeho překážky a přesvědčení.
Nezarůstají sny do pavučin,
odkrývají smysl,
jak je to vzácné věnování životu,
když upotřebit jej smím
k vytvoření něčeho,
co bude žít déle než já.

Oheň

Oheň teplo má,
hřeje až pálí,
voda vláhu má
a v dál se valí.
Člověk pod nohama má pevnou zem,
jde po ní, než vše skončí v něm.
Nese štěstí, smůlu, žaly,
porozumění hledá s hodinami,
písně s ním zpívají němé skály.
Řeky proud hučí ve skalách,
nese sílu, nikoli strach.
Štěstí je zapálené,
vzpomínky se houpou ve vlnách,
mnohokrát srdce zklamané
vchází do své země.

Krása

Krása spánek probouzí,
láme sny a vrhá střely k hrudi,
nad jejími křídly ptáčky krouží,
omámení v mém těle zní.

Krása v srdci hýbe světem,
sen, který se v noci ulomil,
sen, co jak střela zbloudilá změnil den,
proto, aby trefil správný cíl.

Krása, pronikla
životními světly,
vzbudila dům,
vchod k němu si oči vyprosily.

Knihy

Leskne se ve světle kniha,
její splav našeptává slova,
která nikdy nesdělí rty.
Každý její protihráč střelců
je jako vlna na hladině,
která volá domů.
Musíme tu tíhu nést
a z propasti jít vzhůru
naproti osudu.

Nádech lásky

Kdo se ptal: „Láska je zlá?“
Ptal se od srdce: „Jsem rána?“
Kdo pravil tak,
její síly nepozná.
Není víc než hvězda,
jako naše smrt.

Jas v očích a daleký zpěv,
kdo neviděl, neslyšel,
bloudil po slepých zdech,
marně zpět dýchá krev svých cév.

Kdo nedovolil vstoupit jí,
otevřel bránu zlu,
odmítl sebe,
nenadechl se vln moře,
marně na něj se dívá Slunce.

Kdo řekl: „Láska je zlá,“
opomněl květ za okny,
neztišil bouři.
Kdo poznal svět,
dostal odpověď,
nezná závidět,
ale za dary přírody děkovat.

Ostrov snů

Na vzdáleném ostrově
uvidím barvy,
tajuplný svět,
všechny podoby Země.
Až někde tam vzadu
poznám labyrint,
který odkryje
podoby Tebe
má láska nekonečná.

Děvčátko a básník

Kam jdeš, děvčátko,
po těch slepých schodech?
Snad do světa?
Půjdeme spolu,
jsem jenom poutník,
co z druhého konce přišel.
Půjdeme nahoru, děvčátko,
abych ti ukázal cestu,
půjdeme do světa,
podej mi ruku.
Jsem básník,
tvůj přítel,
tvoje ticho.
Tak jsem ho vedl
po schodech do nebe,
aby vědělo.
Svět je tak daleko,
proneslo děvče
a přitom už na pódiu stálo
a když zazpívalo píseň,
byl to svět.

Vkladní kniha

Život píše myšlenky,
připojuje přání,
hladí v proudu bubínky

a v proudu ticha
hlučné zvony zní.
Život vkládá knihu
do života snáře,
plní pero vesmírnou náplní
a jen lodník ví.
Ve světle se ta kniha leskne
mezi hvězdami na zemi jde
vesmírem života.

Místo ticha

Protéká potok klíny skal,
v tichu šumí jeho splav,
tam sedám a poslouchám vítr dout
a koruny stromů posílají mi pozdrav.
Topol poblíž rostoucí
svým listím oslovuje zem.
Na tom místě sám a sám
za noci se probouzí.
Vlastní kořen rodu,
k své zemi připoután je,
je čas nekonečně prázdný,
hledán v cestách hvězd
a vesmír září v něm.

Paluba života

Svět slavně se rozvlní,
když do očí padají hvězdy,
láska světu vládne
kež oči otevřel by každý.
V zázraku zdvíhají se vlny moře,
na cestách souhvězdí, plyne čas
a jen ticho se ozve.
Pravda je lehký vánek,
zří, co nevidí.
Jde s vlajkou života,
vzbouzí svět za zdí
a ve vlnách pravdy
nalézá vchod.

Vědomí, že pořád existujeme, že jsme svobodní, i když je nás málo.

ROZHOVOR - OTTO HEJNIC

S libereckým autorem Otou Hejnicem jsem spolupracoval na počátku 90. let 20. století, kdy působil jako redaktor novin Region, ve kterých mi uveřejňoval povídky. Poprvé jsme se osobně setkali na schůzi Obce spisovatelů a následně na Řehečské slepici. Byl jsem rád, když letos v dubnu opět do Jičína na Řehečskou slepici zavítal. Věnoval mi svoji knihu *Horoucí srdce, ale nohy v bahně*. A tak mě při četbě zajímavých povídek napadla myšlenka požádat Ottu Hejnice o rozhovor.

**** Jste rád, že jsme se opět setkali v Jičíně? Jak jste se o Řehečské slepici dozvěděl a proč jste se po letech vrátil?***

O Řehečské slepici mě informoval člen našeho literárního spolku KAL, kritik Vladimír Piša. Jsem v Jičíně rád, a na Řehečské slepici zvláště, posledně jste, pane doktore Franci, vymyslel legrační příběh, kdy jste použil materiál z povídek, letos jste jako reportér hlásil objevení Řehečské příšery, mezi tím jste vyhlášoval vítěze soutěže. Znáám účinkujícího harmonikáře Fandu Tylšara, vás a kniha Tajemství třináctých komnat je povídkářská, obsahuje 17 zhruba desetistránkových příspěvků. Při obdobných soutěžích jinde dominují básníci. V Liberci v bývalém KAL stárneme, vymíráme. Našel jsem při četbě vaší společné knihy Tajemství třináctých komnat naše nástupce.

**** Při četbě vaší povídkové knihy jsem si uvědomil, jak moc pro vás a vaši generaci znamenal rok 1968, viz úvodní povídka. Já v tom roce šel do první třídy. Jak na roky nadějí a zklamání vzpomínáte s odstupem času?***

Rok 1968 byl nadějný, ale po invazi nastoupila normalizace, kvalitní filmy putovaly do trezorů, knihy byly rozmetány, místo literárních časopisů, Plamene, Hosta do domu, Indexu a Tváře, nebylo nic, pardon, vycházela socialistická Tvorba, cenzura udusila rockovou muziku. Nedali jsme se, ale ohnuli jsme se, pořád nad námi někdo stál. První knížka V pátek večer mi

vyšla v roce 1983 bez dvou povídek a po čtyřech letech čekání, následující román *Dvě lásky* na začátek měl náklad 20000 výtisků. Další knížky vyšly do svobody, ale měly podstatně menší náklad, bral jsem to jako potíže růstu.

**** Ve vašem životopise jsem zjistil, že jste pražský rodák, ale bydlel jste v Klatovech, Lounech, Příbrami, studoval jste v Ostravě. Nyní žijete v Liberci. Kde jste vlastně doma?***

V Praze jsem se pouze narodil, z Klatov nás vystěhovali, v Lounech jsme bydleli u babičky, v Příbrami jsem studoval. V Liberci jsem zpočátku trpěl, ale v 90. roce jsem začal dělat redaktora Regionu a 23 let redaktora novin DIAMO, se kterými jsem jezdil po půlce republiky. Doma jsem v Čechách.

**** V roce 1983 jste vydal svoji prvotinu V pátek večer. Jak vzpomínáte na své první pokusy? Jak těžké bylo v 80. letech vydat knihu? *Kdo vám v začátcích psaní nejvíc pomohl? Měl jste někoho, dnes by se řeklo betačtenáře, kterému jste svěřoval svoje první pokusy?***

Měl. V Liberci byla vedle Síňky výtvarníků, kam jsem chodíval, pobočka Severočeského nakladatelství. Přinesl jsem během týdne či měsíce povídku, redaktor Oldřich Škrbel ji proškrtal, u toho jsme se u láhve oranu většinou pohádali, protože škrťů bylo moc. Když se povídka oběma stranám líbila, přiřadili ji ke knížce a ta čekala na příhodnou dobu k vydání, protože se tajemníkům partaje nelíbila. To trvalo několik let.

**** Zkoušel jste i poezii? Třeba jako student?***

Hodně jsem četl, tak mi moje básnické pokusy přišly neumělé, hloupé. Co jsem zplodil, to jsem spálil. Byl jsem na technických školách, kde psaní neumělých básniček se bralo jako slabost. Přitom jsem na americké beat generation, Jacku Kerouacovi, Gregory Corsovi, Lawrenci Ferlinghettim a Allanu Ginsbergovi, vyrůstal. Věnoval jsem se textům písniček, které jsem se pokoušel skládat. Mnohem později mi došlo, že psaní poezie je určující pro typ lidí, kdo píše, bude se zajímat o kulturu, o to, co je za všedním dnem. Jsou to lidé, kteří se mohou dívat na představení, poslouchat druhého, i když mu nesedí.

**** Váš mladší bratr Jiří Hejnic je rockový písničkář, vydal řadu CD. Váš syn Otto Hejnic je jazzový bubeník a skladatel. Hrál jste na nějaký hudební nástroj? Nelákala vás kariéra hudebníka?***

Někdy na základce jsem dostal první kytaru. V Příbrami mi otec koupil elektrickou kytaru Jolanu, hrál jsem na prvním vystoupení kapely Jump Style, v roce 1966 jsme mydlili dřevní rock, pak mi usekly dveře od

vagónu kus prstu. Hraju na španělku, čím dál hůř, ale těší mě to.

Zpočátku jsem otextoval pár cizích skladeb, pak jsem napsal asi deset textů k melodiím bráchy, časem si své skladby textoval sám. Objížděl rádia, zahráli mu pár skladeb, ale reálnou cenu to nemělo.

Syn Otto Hejnic je jazzový bubeník a skladatel, jen koukám, jak mu muzika jde, hraje s českou a slovenskou jazzovou špičkou (Viklický, Krajňák, Fečo, Rajnošek aj.) i s Američany. V New Yorku natáčel letos nové CD.

Mladší syn Honza hrál výborně na saxofon, moje žena učila na gymnáziu český jazyk a hudebku, hraje na piano, vede ženský sbor Cantemus a pětičlenné Levamentum.

**** Jste autorem libreta muzikálu Chytit kometu, uvedlo ho Divadlo Příbram, hrálo se také v Divadle U Hasičů. Jak jste se dostal k této činnosti?***

Díky novinám jsem dobře znal ředitele libereckého divadla, ten měl ženu režisérku, která učila na soukromé herecké škole v Praze muzikálovou třídu, odkud nabrala mladé herce. V Příbrami se hrál první příbramský muzikál, na který brácha sehnal peníze od sponzorů, písničky měl svoje. Já si myslel, že tím nastává Jiřího sláva, a trochu i má, ale měli jsme minimum peněz, chyběly nám prachy na propagaci, na delší hraní, hrálo se to párkrát v Příbrami, dvakrát v Praze. Brácha byl rád, já nikoliv, protože jsem si představoval růžově, že se alespoň skuteční mnou nasmlouvaná severočeská šňůra.

Mnohem později mi došlo, že nejde dělat muzikál bez známých melodií. Můj bratr byl v Praze zaměstnaný u zahraniční firmy, mohl svoje písničky nabízet komukoliv, zpěvákům, producentům, do rádia a televize, ale neudělal to, nebo mi to neřekl. Je tu ale problém, co když ty písničky nebyly tak dobré, aby si jich někdo cizí všimnul? Aby je nahrál? Co se líbilo mně, cizí nezaujalo?

**** Jak se stalo, že jste se v roce 1990 stal redaktorem novin?***

Pracoval jsem ve Stráži pod Ralskem na vrtech, dobývání uranu bylo v útlumu, situace se změnila, do vedení odborů byli zvoleni dělníci, kteří za zaměstnanci stáli. Nebyl jsem v KSČ, patřil jsem k bouřícím se lidem, vydal jsem už knížku, měl jsem přehled, tak mě odboráři vzali pod svá křídla.

Firemní noviny patřily odborům, nikoliv vedení podniku. Odbory měly svoji platformu. Později jsem měl na podniku různé šéfy, ale nechali mě dělat mou práci.

**** Splnily se vaše představy o práci novináře?***

Ano i ne. Měl jsem prakticky svobodu, seznamoval jsem se s novými technologiemi, držel jsem odborovou stranu, objížděl jsem malé závody, seznamoval se s různými lidmi. Bavilo mě to. Noviny navenek potvrzovaly činnost, že se něco opravdu děje.

V Regionu jsem psal skoro všechno, šéf, Luboš Příhoda, mi kratšy často vracel, tím mě učil, ale převážně jsem psal kulturu, výstavy, koncerty, divadla, recenzování knížek, to jsem strkal i do dalších novin, psal jsem například do Českého slova, mutaci MF Dnes, Tvaru, Literárních novin, z ředitelství DIAMO jsem vyfasoval po náměstkovi digitální foťák za 100 000 Kč, to se mi to fotilo!

Na druhou stranu, seděl jsem po představení v divadle s paní Lídou Rakušanovou. Ptala se, proč podporujeme jistého místního politika, u kterého nehrály nějaké pozemky. Řekl jsem, že je dobrý, protože chce jako my samostatný Liberecký kraj. Pozemky jsou vedlejší. Paní Rakušanová vykulila oči, neřekla už nic. Já se styděl, ale až doma.

**** Čeho nejvíc si ve své práci novináře považujete?***

Pořád bylo za mnou něco vidět, články, recenze. Netrpěl jsem komplexem méněcennosti, měl jsem vydané knihy, máloco jsem doopravdy „sprdnul.“ Byl jsem bohužel i divadelním kritikem opery, kterou moc neovládám, ale nenašel se nikdo další. Zažil jsem slávu, když přijel prezident Havel, i bídu, když Region koupili podnikatelé s pozemky.

V kultuře se střety tutlaly. Neposlouchám dechovku, nejvíce mi vadil rap, měl jsem raději Mišíka než Gotta. Novinář má mluvit pravdu. To je všechno.

**** Byl při novinářině čas na psaní literatury?***

To sám neposoudím. Dost času mi zabrala divadelní kritika, i když jsem se psát svoje věci snažil.

Nyní, když mi vadí kostýmy v jinak hezké Gazdině robě, nemám to kam napsat.

**** Vráťím se ještě k vašim povídkovým souborům z Příbramska. Čerpali jste z vlastních zkušeností? Jak dlouho jste v Příbrami působil?***

Od roku 1960, zažil jsem v Příbrami nejkrásnější dobu, čas dospívání, Příbram je zřídlo! Dodnes tam jezdím za příbuznými.

**** V Liberci jste dlouhá léta patřil mezi autory Kruhu autorů Liberecka. Jak vzpomínáte na své kolegy v kruhu? Kdo z nich vás nejvíc zaujal?***

Luboš Příhoda, předseda KAL (kruh autorů Liberecka) a šéfredaktor

Regionu, básník a překladatel z němčiny, novinář, který protestoval s osmi mrtvými proti sovětské okupaci, napsal Nejdřív tanky, potom pendrek, podílel se na Euroregionu Nisa, s Janem Šebelkou redigovali Kalmanachy, zaměřené na česko-německo-polský region Nisa, česko- německé Naše krajina slov – Unsere Wortlandschaft a Krajina našich slov 2019 – Landschaft unserer worte 2019, vydání druhé knížky se Příhoda bohužel nedožil, umřel v roce 2018.

Honza Šebelka napsal Lidičky z lahvičky, jak výtvarníci a spisovatelé vyjeli v roce 1989 pod vedením OKS za poznáním, a dal dohromady Kawana, příběh rockera.

Milan Exner, PhDr., učí na TUL Liberec estetiku, vydává divadelní novely, naposledy Za sklem, líčící osamělost jedinců v karanténě, vyvolané covidem 19.

Staříčky RNDr. Bohumil Nuska stále připravuje knihu Granátový náhrdelník a nevychází z domu, je mu 94 let!

Jediný náš mladý básník Marek Sekyra vydává k padesátinám sbírku, je zaměstnán v knihovně. Dával dohromady tištěný Světlik, jeho 91. číslo má 48 stran, polovinu má knihovna, druhou polovinu literáti.

KAL vystřídal LAK, jsou to jablonečtí autoři, blíží se čtyřicítce, Štěpán Kučera, Milan Trdla, Julius Benko a Miroslav Stuchlý, ti vydali také česko-polský almanach Z obou břehů – Z obu brzegow.

****Co v současnosti píšete? Máte nějaké téma, kterému byste se chtěl věnovat?***

Píši o Richardu Swingovi, nyní jsem v roce 1955, jsem zvědavý na výsledek. Nerad bych v půlce umřel.

****Máte své literární vzory, u kterých se inspirujete?***

Z českých je to Josef Škvorecký a Bohumil Hrabal, z cizích Jack Kerouac a Marcel Proust.

**** Zapustil jste kořeny v Liberci. Nelitujete toho? Jsou nějaká místa, kam byste se chtěl podívat?***

Měl jsem jít do Prahy? Měl, ale s tím už dnes nic nenadělám. Po mrtvici jsem zapomněl jazyky, ale podíval jsem se na pyramidy na Nilu, a navštívil jsem Boží místa v Izraeli. Do USA se už nepodívám. Bohužel.

****Vrátím se zase do dubnového odpoledne v Jičíně. Co vám přináší setkání s dalšími kolegy?***

Vědomí, že pořád existujeme, že jsme svobodní, i když je nás málo.

*** Věřím, že se zase příští rok v Jičíně sejdeme. Mimochodem Jičín je pohádkovým městem. Psal jste někdy pohádky, třeba pro syny?**

Nepsal, jen četl. Až když byli kluci starší, bavili jsme se o muzice. S Otíkem jsme se hádali o jazzové desky, já tvrdil, že je lepší Naima, od Coltranea, on tvrdil, že úplně nejlepší je ta poslední, kterou právě poslouchal.

At' se Vám daří v životě a tvorbě.

Na další setkání se těší Václav.

Otto Hejnic

Horoucí srdce, ale nohy v bahně

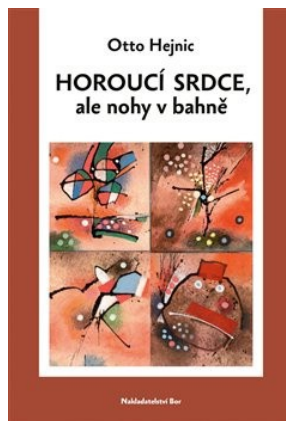
nakladatelství Bor v roce 2022

Liberecký autor Otto Hejnic ve své povídkové knížce jako by procházel svým životem od roku 1968 až po současnost. Již v úvodní povídce *Kostýnek aneb Balada o emigraci* představuje hlavní protagonisty bezprostředně po srpnových událostech roku 1968. Následně s ním projdeme jeho další „štace“ a životní změny, například po roce 1989 se stává redaktorem firemních novin. Závěrečná povídka *Ohlédnutí* je skutečným ohlédnutím za jedním životem se všemi chybami i omyly. Viz str. 249, cituji: „*Najednou vím, že moje existence jednou skončí. Už nehledám to nejnovější, možná nejlepší, čemuž ale zatím nerozumím. Musí mi to být něčím blízké, někde už se o tom musí psát.*“ Ale myslím si, že celá kniha je vlastně ohlédnutím za životem, kde autor bilancuje.

Je to zvláštní nostalgické čtení, jako bych s autorem prožíval všechny okamžiky, o kterých píše. Viz str. 217, cituji: „*Čas paměti, čas pocitů, čas tékající, čas návratů, čas popisovaný Marcelem Prostem. Pořád je vám pět, devět, čtrnáct a devatenáct, i když podle občanky třeba sedmdesát.*“

Otto Hejnic prožil bohatý život, umí o něm zajímavě psát, ukázat detaily života, které stojí za připomenutí, ke kterým se vrací. Na jeho případu jsem pochopil, jak moc jeho generaci poznamenal rok 1968, protože to ostatní se od něj nějakým způsobem odvíjelo.

Knihy určitě stojí za přečtení, třeba jen za připomenutí dějů ovlivňujících naše životy v minulých desetiletích. Otto Hejnic je výborný pozorovatel, zapisovatel života, zůstává stále, i přes svůj věk, tím klukem, který má rád život.

Václav

BAŠKA 2004 aneb Čtení na dovolenou (úryvek)

NEDELE 27.ČERVNA

DVA NA DECE – Mám se dívat, nemám se dívat! Ještě že tady nerostou kopretiny, ale těm dvěma na dece to stejně nevadí. Jsem pro ně vzduch a my všichni kolem taky. To, za co se v nočních klubech platí dlouhé peníze, máte tady zadarmo.

ANTITĚHOTENSTVÍ – Pozoruji pána na dece blízko nás. Má břicho vpadlé, tak nějak si představuji antitěhotenství.

DŮLEŽITÁ SLOVÍČKA K DNEŠNÍ LEKCI – PEDALINE = česky by se řeklo líný pedál, ale v chorvatštině je to šlapadlo na vodu. Lze si její pronajmout na hodinu za několik desítek kun a šlapat a šlapat. Zajímavé je, že někdy se za šlapání platí šlapce, tady naopak platí šlapka majiteli.

BIČ BAR = sadomasochisti neradujte se, to není nějaký bar pro vás, kde domina v koženém úboru vyhání z klienta poslední zbytky sebevědomí. To jenom Chorvati přeložili název baru na pláži z angličtiny.

BUDOUNOST SPISOVATELE – Až ten román z dovolené napíše a zpeněží, tak mě budou lidé poznávat a říkat: „Pane spisovateli, sem, ... pane spisovateli, tam, ... prosil bych jeden podpis pro dětičky do památníčku.“ „Nebo taky ne,“ mírní mé představy manželka. „Spíš budou prchat daleko od nás, aby ten příští román nebyl o nich!“ Aspoň budeme mít pláž jen pro sebe.

NÁVRH PRO NOVOU VLÁDU – Příští vláda by měla posílat mladé lidi k moři. Dívky by povinně musely chodit nahore bez a třeba bychom se mohli přestat bát, že jako národ vymřeme. Statistiky by stoupaly a v nedělním diskuzním pořadu by se nejeden ministr mohl chlubit grafy a koláči. Celý program by hradilo ministerstvo práce a sociálních věcí, aby zajistilo novou pracovní sílu, aby mně měl, kdo dělat na důchod. Tak už mám první bod do svého volebního programu při příštích volbách. Všechny strany všech politických směrů a spekter, třešete se!

ŽENSKÁ A FOTBAL – Manželka si stále plete, s kým budeme dnes večer hrát. Dánsko nebo Řecko ? Nakonec je to jedno, hodinky nebo holínky. Obojí se natahuje. A ještě ke všemu jí to vlastně vychází. Porážíme Dánsko 3 : 0 a čeká nás Řecko. „Já jsem říkala, že budeme hrát s Řeckem,“ prohlašuje před spaním manželka s vítězoslavným úsměvem na rtech, jako kdyby ty dva góly dala ona a ne Baroš.

PONDĚLÍ 28.ČERVNA

PROMIŇTE, PANE BARONE – Když už jsme u těch blízcích se olympijských her, nevím, co by tomu řekl pan baron Pierre de Coubertin, kdyby viděl pohlednici, kterou tady prodávají. Pět barevných olympijských kruhů je tvořeno prezervativy. Rychleji, výšeji, silněji! Manželka jen poznamenala: „Já myslela, že se na té olympiádě dělají jiné věci!“

DŮLEŽITÁ SLOVÍČKA K DNEŠNÍ LEKCI – KUP = neznamená příkaz chorvatské manželky manželovi, aby koupil v samoobsluze něco k večeři. Slovo kup je odvozeno z angličtiny a znamená pohár. Moje manželka si s ním spojí hlavně pohár zmrzlinový s pořádnou šlehačkovou čepicí. Muži většinou vědí, že o poháry se bojuje ve sportu jako například ve fotbale (Pohár mistrů) nebo v hokeji (Stenley cup) nebo v tenisu (Davis cup = Davisův pohár). Rozdíl je v tom, že na ten sportovní pohár se pořádně zapotíte, ten zmrzlinový se dá pořídit za pár desítek kun a když jej rychle nesníte, tak vám z něj sluníčko udělá kaši, zatímco ten sportovní si můžete vystavit ve vitrině a manželka vám na něm musí utírat prach. Proto mají raději manželky poháry zmrzlinové. A spojíme si známá slovíčka ve výrazy – bič kup = (bič viz minulá lekce). Ti pozornější vědí, že to není výraz pro nákup pomůcky pro popohánění koně, ale jedná se o plážový pohár, který má člověka osvěžit, aby se zase jako kuň mohl nechat olizovat slunečními paprsky.

CHORVATSKÉ KOČKY – Nevím, jak se dělá v Chorvatsku na kočky? Viděli jsme jich tady několik. Jsou líné, pořád spí. Ale na naše či-či-či nereagují. Myslím alespoň ty čtyřnohé. Ty dvojnohé se povalují na pláži. A jak se dělá na ty dvojnohé, aby si mě všimly, to taky nevím?

ÚTERÝ 29.ČERVNA

DŮLEŽITÁ SLOVÍČKA K DNEŠNÍ LEKCI – TEMPERATURA ZRAKA = nelekejte se, v Chorvatsku neměří teplotu očí. Už jsem si to představoval, jak vytáhnou takový docela malý teploměr, vsunou vám jej pod oční víčko, pak čekají pět minut a následně pod lupou odečtou naměřenou teplotu. Temperatura je skutečně teplota, ale zrak je vzduch. A podle této hodnoty víte, jestli se jde dnes opět na pláž. Ono to nakonec vyjde nastejno, protože kdyby teplota byla nízká, šlo by se na pláž stejně, protože Čech si musí vrznout (myšleno vykoupat se v moři, když už to stálo takový nekřesťanský peníze), i kdyby měl třeba zmrznout!

Václav

Václav FRANC: VZPOMÍNÁNÍ
Paměti o počátcích organizovaného (ne zločinu) psaní
na Jičínsku po roce 1990.
Část 15.

3. Jičínské poetické jaro se konalo ve dnech 21. - 23. května 2010 za účasti autorů a autorek z celé České republiky, Polska a Slovenska. Bylo to mimořádně podařené setkání. Detailně jsem setkání popsal v mimořádném čísle Kobry, tam najdete všechno důležité, viz https://ikobra.rehec.cz/pdf/kobra/kobra_2010_06_priloha.pdf.

Ale rád bych se vrátil k osobním dojmům z akce. Hodně napoví básně Radany Šatánkové, která byla napsána bezprostředně po akci. Cituji:

Jičínsko poeticko jarní
Radana Šatánková

Byl pátek, pátá z poledne
vtom Václav z LiSu usedne:
"Vítejte zde, přátelé,
a mějte se vesele."

Byl dvacátý první květen,
lásky čas,
v Jičíně toť bohémy kvas.

Ach, laskavá péče knihovnic,
koláčky, víno, co chtěl bys víc?

Však v půlnoci, v tom
okamžení,
Václav choutky rozverné:
"Dáme ještě láhev vína?"

A havran dí - už další ne!
Druhý den už v hořečkách
blouzní
Václav jako osvícený:

„Kolikrát jsi byl v NONSTOPu,
tolikrát jsi básníkem,"
v dojemném tom rozpolcení
stírá slzy kapesníkem ...

Ach, vy ženy opuštěné,
víte vy, kdo se k vám žene?
Prochor, co k domovu se navrací,
na intenzitě v řeči ztrácí...

Václav to má podobně.
A havran dí: Už víc piv ne!
Řekne žena, že bolí ji hlava,
či za to může město Jihlava?

Nedělní drama večerní
bude se žehlit mnoho dní ...
Takový byl druhé půli květen,
krásný čas.
Nonstope! Skály! Poezie!
Za rok zas.

Bylo to setkání plné dojmů. Již páteční příjezdy a dotkávání se s lidmi, které jsem pár let neviděl. Především s Jirkou Georgem Figurou, nakonec

jsme spolu spali na jednom pokoji v ubytovně TJ Sport (a ještě Jarda Schnerch). S Georgem jsem byl asi nejvíc v kontaktu, četli jsme hned jako první dvojice v Prachovských skalách.

Již páteční setkání bylo příjemné, Jana Benešová zahájila setkání a předala mi slovo jako průvodci. Krátce jsem promluvil o historii jičínského spolku a představil sborník vydaný k jeho výročí. Dále vystoupili zástupci zahraničních účastníků, Marcela Kubovová za slovenskou stranu a Antoni Matuszkiewicz za polskou stranu. Protože se sobotní odpolední program měl odehrát v Prachovských skalách, promluvil ing. Vladimír Tekverk, aby představil Prachovské skály.

Zajímavá byla i fotodokumentace z činnosti LiSu, kterou připravil Martin Žantovský.

Následoval raut a opožděné příjezdy některých účastníků. Vzpomínám si, že jsme byli s Martinem Žantovským pro Radanu Šatánkovou na jičínském nádraží někdy kolem půl jedenácté. Přesun na ubytovnu přinesl i zastávku v Non stop baru. Sedělo nás před tímto podnikem osm vytrvalců, resp. sedm básníků a já. Dokonce jsem mluvil i slovensky a vyprávění Jany Jiráskové o bloudění v Jičíně si pamatuji dodnes. Víno a dobrá nálada panovala v naší skupince, takže jsme se rozešli opravdu dost pozdě.

Sobotní ráno jsem přesto byl čilý jako skřivan. Následovalo dopolední oficiální slavnostní zahájení. Zazněly postupně hymny Polska, Slovenska A České republiky. V rámci zahájení byly předneseny ukázky z tvorby tří autorů, symbolicky byly zastoupené všechny účastnické země. Slovensko zastupovala Marcela Kubovová, Polsko Danuta Góralaska-Nowak a Českou republiku Radana Šatánková. Už jen hymny dodaly zahájení zvláštní atmosféru. Akci pozdravil i člen Obce spisovatelů Jarda Schnerch z Prahy.

Odpoledne jsme vyrazili do Prachovek. Jízda autobusem do Prachovek mi připadala jako nějaký poznávací zájezd na zahraniční dovolené. Jana Benešová s proChorem představovali cestou zajímavosti Jičina a okolí. Procházky po skalách, při četbě Jindry Lírové a Zdeničky Líbalové spustil liják. Několikrát jsme kvůli dešti museli program přerušit, až jsme nakonec předčasně skály opustili, což byla škoda, ale bohužel déšť sílil.

V každém případě bylo těch recitací dost a většina z nich byla zajímavá. Zaujalo mě čtení polské skupiny v sevřeném tvaru v oblasti tzv. Denisovy cesty.

A ještě jedna zajímavost. Právě v sobotu hráli naši hokejisté semifinále se Švédskem na mistrovství světa. Pochopitelně někteří z nás odbíhali, aby zjistili, jak vypadá skóre. Naši dlouho prohrávali. Když jsme přijeli zpět do Jičina, tak jsme na ubytovně měli chvilku času. A najednou jsme slyšeli takovou salvu. Běželi jsme se podívat, co se děje. Na parkovišti před

ubytovnou stál autobus. Cestující se dívali na televizi v autobuse právě ve chvíli, kdy naši vyrovnali a vynutili si prodloužení, ve kterém nakonec čeští hokejisté uspěli a postoupili do finále, kde nakonec uspěli. Ten moment vešel do české sportovní historie jako „Rachna kachna!“ Pro neznalce uvádím, že Karel Rachůnek dal dělovkou od modré vyrovnávací gól pár vteřin před koncem řádné hrací doby.

Účastníci 3.Jičínského poetického jara!

Celá akce vrcholila v sobotu večer v Lucii. Akci zpestřil Josef Jindra, který se vrátil ze Sobotky z akce věnované Semtínské lípě v baráčnickém kroji. Zjistili jsme, že se baráčníci oslovují „sousedo, tetičko“.

Pomyslnou štafetu jsem předal Marcelu Kubovoé, neboť na podzim jsem se setkali v Martině.

Bylo nám příjemně, a tak jsme se jen těžko se zavírací hodinou loučili a ještě cestou na ubytovnu probírali právě získané dojmy. Stejně tak bylo smutné i nedělní loučení.

Svoje dojmy jsem zachytil i v úvodníku červnové Kobry 2010. Bylo to opravdu poetické kouzlo, které všechny účastníky zasáhlo.

POETICKÉ KOUZLO

Jsem jičínský rodák a když si odmyslím rok základní vojenské služby, tak jsem v Jičíně a jeho bezprostředním okolí prožil prakticky celý svůj dosavadní život. Poslední roky jezdím do Jičina pravidelně alespoň jednou za týden, někdy dokonce častěji. Z autobusáku vyběhnu na Husovku, prolétnu náměstí a klušu na Nově město.

Vždycky jsem si myslel, že Jičín znám, ale ... pak přišlo 3.Jičínské

poetické jaro a já zjistil, že svoje rodné město vlastně vůbec neznám, neboť jím vždycky proletím jako rychlík stanicí, aniž bych se koukal kolem sebe. Že by někdo mávnul čarovným proutkem nebo se zastavil čas? Poetické kouzlo začalo fungovat a já se procházel v sobotu ráno po náměstí a Husovce, mimochodem všude bylo plno trhovců, bylo mně příjemně, nikam jsem nespěchal a díval se „na věci, které život kráslí“, jak zpívá v jedné písničce (tuším, že se jmenuje Nedělní ráno) Pavel Bobek.

Když jsem pak za sobotního poledne seděl s Jiřím Figurou na předzahrádce restaurace U Volfů a vychutnával si toho svého „turka“ měl jsem pocit, že sedím v nějakém krásném městě, svět kolem je příjemně růžový a starosti vlastně neexistují.

Škoda jen, že všechno tak brzy skončilo, ale já se ještě za příjemného nedělního dopoledne, když jsem vyprovodil účastnice setkání na vlak, vrátil na Husovku a pořád jsem měl ten příjemný pocit něčeho nového, neznámého a slastně opojného. Poseděl jsem v předzahrádce a díval se na novou dračici, která před pár dny usedla na jičínskou hlavní ulici. Taký jsem pozoroval Valdickou bránu, chvíli se na ní opravdu zastavil čas a já si bláhově přál, aby se čas skutečně zastavil. Jako v opojném snu jsem sešel ulicí Pod Koštofrankem směrem na autobusák, abych si poprvé všiml, že v její dolní části stojí tabule osvětlující netradiční název. A přitom tudy chodím tak často ...

V úterý mě povinnosti přivedly opět do Jičína, těšil jsem se na ono poetické kouzlo, ale ... proletěl jsem Husovku, kouzlo nefungovalo. Zase jsem to byl já, ten starý uspěchaný blázen.

Ale je dobře, že aspoň občas ono poetické kouzlo funguje!

ČAJ pro chvíle pohody

č.215, srpen 2024, ročník XXII

Vydáno 5. srpna 2024 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!